

Aanvrager:	Stichting Bureau Europa
Titel:	Baukultur; de ontmoeting - de verkenning - de ontwikkeling
Gevraagd bedrag:	€ 350.000

POSITIEF

Inleiding en samenvatting

Bureau Europa is in 2006 gestart als dependance in Maastricht van het Nederlands Architectuurinstituut. Sinds 2013 opereert het onafhankelijk onder de naam Bureau Europa. De instelling biedt als presentatie- en netwerkorganisatie tentoonstellingen, excursies, debatten en workshops aan op het snijvlak van architectuur, de ontworpen omgeving en design. Bureau Europa heeft de ambitie om te groeien als relevante locatie voor ontmoeting, kennisdeling en ontwikkeling. De instelling wil met haar programma laten zien hoe de omgeving tot stand komt en is gekomen, hoe deze wordt ontworpen en wat de consequenties daarvan zijn. Bureau Europa toont de uitdagingen van dit dynamische proces en stelt bezoekers in staat er (actief) aan bij te dragen.

Het tweejarige activiteitenprogramma heeft als titel Baukultur en richt zich op de gebouwde en ontworpen omgeving door middel van drie benaderingen: 'De Ontmoeting', 'De Verkenning' en 'De Ontwikkeling'. Binnen De Ontmoeting manifesteert Bureau Europa zich als ontmoetingsplek, als huis voor kennisuitwisseling en actuele architectuur en designpresentaties op huiskamerniveau. De omgevingswet biedt de samenleving meer ruimte om zich vraagstukken toe te eigenen en initiatieven te ontwikkelen. Bureau Europa ziet hier een belangrijke rol voor zich weggelegd om zowel reflectie als inspraak te organiseren en de vinger aan de pols te houden van de ontwikkelingen in de stad en regio. De instelling faciliteert voor allerlei typen bezoekers verschillend aanbod, van een leestafel tot ontwerpprogramma's, MBO-ateliers, het excursieaanbod, kleinschalige trajecten zoals studentenpresentaties, een debattenreeks, een lees- en studieruimte, kinderprogramma's en de exposities. Tevens organiseert de aanvrager de debat- en gesprekkenreeks 'Ontwerpkracht in de stad'. Voor deze debat- en gespreksavonden wordt aan experts, filosofen, architecten, kunstenaars en bewoners gevraagd aan de hand van een actuele ontwikkeling een kader te schetsen voor het gesprek om vervolgens samen met het publiek tot uitwisseling te komen.

In De Verkenning komen via exposities, lezingen en excursies achtergronden, toekomstbeelden en artistieke interpretaties aan bod in relatie tot maatschappelijke tendensen en in reflectie op Limburg en de Euregio. Elk half jaar is er een expositie met wisselende onderwerpen: 1) Juffertje in het Groen, over emancipatie en de publieke ruimte, 2) Het Zinkviooltje, over de impact van de intensieve zinkindustrie in de euregio, 3) Pretty Prepping, over angstcultuur en de consumerende mens in onzekere tijden, 4) Limburgse Bouwmeesters, over iconische Limburgse architecten. Daarnaast organiseert Bureau Europa een deels virtueel reisprogramma. Dit programma bestaat uit drie pijlers: Als eerste een reisbureau dat jaarlijks fysiek een aantal maanden gestalte krijgt in Bureau Europa met "voyages" door het Limburgs landschap. Ten tweede een parallel excursieprogramma aan het expositieprogramma. En tot slot online excursies, met een database van wandelingen en reistips in samenwerking met lokale en internationale partners.

De Ontwikkeling is het educatieprogramma van Bureau Europa. De instelling werkt met de ontwerpopleidingen (mbo/hbo/wo) op het gebied van architectuur en Ruimtelijk ontwerp, de studenten krijgen een platform en ruimte bij Bureau Europa om voorbij de opleiding of de stage, de bouwcultuur, opdrachtgevers en de industrie te verkennen. Naast een educatieaanbod gericht op verschillende lagen in het onderwijs zet Bureau Europa een meester-gezeltraject op waarin hbo- en mbo-leerlingen gekoppeld worden aan bouwbedrijven, architecten en ontwerpers.

Financiële analyse

Bureau Europa vraagt een bedrag aan van € 350.000 voor een tweejarig activiteitenprogramma binnen de Regeling 1- en 2-jarig activiteitenprogramma. In de periode 2017-2020 is Bureau Europa ondersteund in de Regeling Meerjarige programma's van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. Bureau Europa voorziet een grote absolute stijging van de gemiddelde jaarlijkse eigen inkomsten ten opzichte van de gerealiseerde eigen inkomsten in 2019. De financiële positie van de aanvrager is voldoende. Het vermogen om op korte en lange termijn aan verplichtingen te voldoen, is momenteel op orde. Het weerstandsvermogen om financiële tegenvallers op te vangen zit aan de ondergrens van wat als voldoende kan worden beschouwd. Voor het personeel in dienst van de Stichting hanteert Bureau Europa een aantal arbeidsvoorwaarden die aansluiting zoeken bij de CAO Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening.

Overwegingen van de commissie

De adviescommissie is over het geheel genomen positief over de aanvraag van Bureau Europa. De drie programmalijnen De Ontmoeting, De Ontwikkeling en De Verkenning vullen elkaar goed aan in doel en opzet. De commissie verwacht de brede waaier van activiteiten zowel de architect, de geïnteresseerde leek als cultureel onderlegde bezoeker kan aanspreken. Hierdoor heeft de commissie er vertrouwen in dat de instelling een breed en in bepaald opzicht ook divers publiek zal blijven bereiken. Toch merkt de commissie hierbij ook op dat het bereiken van een divers publiek een aandachtspunt is, zeker als het onderdelen betreft waarin de instelling zich opstelt als facilitator van reflectie en inspraak en de vinger aan de pols wil houden van de ontwikkelingen in de stad en regio. Juist dan zal de instelling zich moeten blijven bewijzen dat het diverse groepen actief weet te betrekken.

De instelling heeft als ambitie om zowel regionaal, nationaal en internationaal van belang te zijn. De adviescommissie is van mening dat Bureau Europa een goede reputatie heeft op dit gebied en ze heeft het vertrouwen dat de instelling met het voorgestelde programma deze ambitie ook kan blijven waarmaken. De commissie constateert dat er enerzijds activiteiten worden voorgesteld die vooral lokaal impact zullen hebben, zoals de functie als huis voor kennisuitwisseling, presentaties en debat. Anderzijds worden er in de exposities op originele wijze thema's aangesneden zoals (vrouwen)emancipatie en angstcultuur die zowel nationaal als internationaal spelen.

Met betrekking tot de bedrijfsvoering merkt de commissie op dat er maar een klein kernteam bij de uitvoering is betrokken. Hoewel er een gedegen flexibele schil aanwezig lijkt te zijn, hoopt de commissie dat er in de toekomst ruimte ontstaat om de organisatie structureel te verstevigen. De commissie is overigens positief over de beschreven ambities om de organisatie met name op het gebied van personeelsbeleid te ontwikkelen. De adviescommissie is positief over de artistieke en maatschappelijke waarde van het voorgestelde activiteitenprogramma. Tevens zijn de gekozen thematieken van het programma in voldoende mate relevant voor het vakgebied architectuur en daarbuiten. Ook is er het vertrouwen dat met het voorgestelde programma een divers publiek bereikt kan worden.

Advies van de commissie aan het bestuur

Alles overziend is de adviescommissie ervan overtuigd dat het voorgestelde activiteitenprogramma op (inter)nationaal niveau een betekenisvolle bijdrage gaat leveren aan de architectuur discipline. Ze adviseert het bestuur daarom de aanvraag te honoreren voor het aangevraagde bedrag van € 350.000.